A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2015. június 24.*

„Fellebbezés — Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) — A pénzügyi támogatás csökkentése — Extrapoláció útján történő számítási módszer — Az Európai Bizottság határozatának elfogadására vonatkozó eljárás — Az előírt határidő elmulasztása — Következmények”

A C-263/13. P. sz. ügyben,

a **Spanyol Királyság** (képviseli: A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2013. május 14-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: J. Baquero Cruz és A. Steiblytė, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger és F. Biltgen (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével a Spanyol Királyság az Európai Unió Törvényszéke Spanyolország kontra Bizottság ítéletének (T-65/10, T-113/10 és T-138/10, EU:T:2013:93, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az Európai Regionális

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Fejlesztési Alapból (ERFA) az 1. célkitűzés (1994–1999) keretében az „Andalucia” operatív program javára, az 1994. december 9-i C (94) 3456 bizottsági határozat alapján nyújtott pénzügyi támogatás csökkentéséről szóló, 2009. november 30-i C(2009) 9270 bizottsági határozat, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) a 2. célkitűzés (1997–1999) keretében a „Baszkföld” operatív program javára az 1998. február 5-i C (1998) 121 bizottsági határozat alapján nyújtott pénzügyi támogatás csökkentéséről szóló 2009. december 23-i C(2009) 10678 bizottsági határozat és az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) az 1. célkitűzés (1994–1999) keretében a „Valencia autonóm közösség” operatív program javára az 1994. november 25-i C(1994) 3043/6 bizottsági határozat alapján nyújtott pénzügyi támogatás csökkentéséről szóló, 2010. január 28-i C(2010) 337 bizottsági határozat megsemmisítése iránti kérelmet.

Jogi háttér

2 Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 340. o.) 1. cikkének (2) bekezdése szerint „[s]zabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt”.

3 E rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése kimondja:

„Az eljárás elévülési ideje az 1. cikk (1) bekezdésében említett szabálytalanság elkövetését követő négy év. Mindazonáltal az ágazati szabályok ennél rövidebb, de legalább három éves időszakot is előírhatnak.”

4 Az ERFA-t az 1975. március 18-i 724/75/EGK tanácsi rendelet (HL L 73., 1. o. és helyesbítés HL 1975 L 110., 44. o.) hozta létre, amely rendeletet az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló, 1984. június 19-i 1787/84/EGK tanácsi rendelet (HL L 169., 1. o.) többször módosított, majd 1985. január 1-jével a helyébe lépett.

5 1988-ban a strukturális alapok rendszerét a strukturális alapok feladatairól és eredményességéről, továbbá tevékenységüknek egymás között, valamint az Európai Beruházási Bank és az egyéb meglévő pénzügyi eszközök műveleteivel történő összehangolásáról szóló, 1988. június 24-i 2052/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 185., 9. o.) reformálta meg.

6 Az 1989. január 1-jén hatályba lépő 2052/88 rendeletet a Tanácsnak az Európai Közösségek Bizottságának javaslatára 1993. december 31-ig felül kellett vizsgálnia.

7 Így e rendeletet módosította az 1993. július 20-i 2081/93/EGK tanácsi rendelet (HL L 193., 5. o.), amelyet magát 1999. december 31-ig felül kellett vizsgálni.

8 E rendeletek bevezetik a strukturális alapokat [Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap (EMOGA) „Orientációs Részleg”, Európai Szociális Alap (ESZA) és ERFA], amelyek célja az Európai Unión belüli jelentősebb regionális egyenlőtlenségek kezelése, különösen a fejlődésben lemaradt régiók fejlesztésének és strukturális alkalmazkodásának elősegítésével (1. célkitűzés) és az ipari hanyatlás által súlyosan érintett régiók, határrégiók vagy régiórészek (ideértve a foglalkoztatási övezeteket és a városok közötti partnerségeket) átalakítása révén (2. célkitűzés).

9 A 2081/93 rendelettel módosított 2052/88 rendelet (a továbbiakban: 2052/88 rendelet) „Összeegyeztethetőség és ellenőrzések” című 7. cikke az (1) bekezdésében előírja:

„A strukturális alapokból finanszírozott, illetve az [Európai Beruházási Banktól (EBB)] vagy valamely más meglévő pénzügyi eszközből finanszírozásban részesülő intézkedéseknek összhangban kell lenniük a Szerződések, az azok alapján elfogadott eszközök és a közösségi politikák rendelkezéseivel, köztük a versenyszabályokkal, a közbeszerzési szerződések odaítélésével és a környezetvédelemmel kapcsolatos rendelkezésekkel, továbbá a nemek közötti esélyegyenlőség elvének alkalmazásával.”[nem hivatalos fordítás]

10 Az 1993. július 20-i 2082/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 20. o.) módosított, a 2052/88 rendeletnek a különböző strukturális alapok tevékenységeinek egymás között, valamint az Európai Beruházási Bank és az egyéb meglévő pénzügyi eszközök műveleteivel történő összehangolása tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. december 19-i 4253/88/EGK tanácsi rendelet (HL L 374., 1. o.; a továbbiakban: 4253/88 rendelet) a „Pénzügyi ellenőrzés” című 23. cikkében előírja:

„(1) A köz- és magántámogatók projektjei sikerének biztosítása érdekében a tagállamok a projektek végrehajtása során megteszik a szükséges intézkedéseket a következők érdekében:

– a Közösség által finanszírozott projektek helyes végrehajtásának rendszeres ellenőrzése;

– a szabálytalanságok megelőzése és üldözése;

– a szabálytalanságból vagy gondatlanságból származó veszteség visszakövetelése. A tagállam másodlagosan felelős a jogalap nélküli kifizetések visszafizetéséért, kivéve, ha a tagállam és/vagy a közvetítő és/vagy a támogató bizonyítja, hogy a szabálytalanság vagy gondatlanság nem nekik felróhatóan következett be. […]

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az e célból tett intézkedésekről, és különösen megküldik a Bizottságnak a tevékenységek hatékony végrehajtásának biztosítását szolgáló irányítási és ellenőrzési rendszerek leírását. Rendszeresen tájékoztatják a Bizottságot a közigazgatási és bírósági eljárások előrehaladásáról.

[…]

(2) A tagállamok által a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések alapján végzett ellenőrzés, valamint az [EGK-]Szerződés 206. cikke rendelkezéseinek és a Szerződés 209. cikkének c) pontja alapján elvégzett vizsgálat sérelme nélkül a Bizottság tisztviselői és alkalmazottai elsősorban szúrópróbaszerűen a helyszínen ellenőrizhetik a strukturális alapokból finanszírozott projekteket, valamint az igazgatási és ellenőrzési rendszereket.

[…]

(3) Egy adott projektnek folyósított utolsó kifizetést követő három évig a szervezet és a felelős hatóságok a projekt kiadásaira és ellenőrzésére vonatkozó valamennyi igazoló iratot a Bizottság rendelkezésére bocsátják.” [nem hivatalos fordítás]

11 A 4253/88 rendeletnek „A támogatás csökkentése, felfüggesztése és visszavonása” című 24. cikke előírja:

„(1) Amennyiben a projekt vagy intézkedés megvalósítása a számára elkülönített pénzügyi támogatást sem részben, sem egészben nem igazolja, a Bizottság a partnerség keretében az esetet kivizsgálja, amelynek során különösen felhívja a tagállamot vagy a projekt végrehajtásáért felelős, kijelölt hatóságokat észrevételeik meghatározott határidőn belüli megtételére.

(2) E vizsgálat eredményeképpen a Bizottság az adott projekt vagy intézkedés számára elkülönített támogatást csökkentheti vagy felfüggesztheti, amennyiben a vizsgálat során bizonyossá válik, hogy szabálytalanság történt, illetve a projekt vagy intézkedés jellegét vagy végrehajtásának feltételeit a Bizottság előzetes jóváhagyása nélkül jelentősen módosították.

[…]” [nem hivatalos fordítás]

12 Az 1993. július 20-i 2083/93/EGK tanácsi rendelettel (HL L 193., 34. o.) módosított, a 2052/88 rendeletnek az Európai Regionális Fejlesztési Alap tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1988. december 19-i 4254/88 rendeletnek (HL L 374., 15. o.) „Az összeegyeztethetőség ellenőrzése” című 11. cikke szerint „[a]dott esetben és az egyes politikák szerinti eljárást követve a tagállamok közlik a Bizottsággal a 2052/88[…] rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezések tiszteletben tartásával kapcsolatos adatokat.” [nem hivatalos fordítás]

13 A Régiófejlesztési és Szerkezetváltási Bizottsággal és az EK-Szerződés 147. cikkben előírt bizottsággal történő konzultációt követően, a 4253/88 rendelet 23. cikkére hivatkozva a Bizottság több végrehajtási rendeletet fogadott el, amelyek között szerepel a 4253/88 rendeletnek a strukturális alapokból társfinanszírozott műveletek tagállamok általi pénzügyi ellenőrzése tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1997. október 15-i 2064/97/EK rendelet (HL L 290., 1. o.).

14 A 2064/97 rendelet 8. cikke előírja:

„(1) Legkésőbb a záró kifizetés iránti kérelem és az adott támogatási formával kapcsolatos záró költségnyilatkozat benyújtásának időpontjában a tagállamok benyújtják a Bizottságnak a végrehajtó szolgálattól független személy vagy szerv által készített jelentést […]. E jelentésnek tartalmaznia kell a korábbi években végzett ellenőrzések során tett megállapításokat, és a záró kifizetés iránti kérelem érvényességével, valamint a záró költségnyilatkozat tárgyát képező ügyletek jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatos általános következtetéseket.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jelentés tartalmazza az irányítás és az ellenőrzés területén felmerülő jelentős hiányosságokat, valamint a megállapított szabálytalanságok gyakoriságát, ha e hiányosságok és szabálytalanságok megakadályozzák a záró kifizetés iránti kérelem és a záró költségnyilatkozat érvényességének kedvező elbírálását. A jelentésnek e körülmények között meg kell becsülnie a probléma terjedelmét és fel kell becsülnie pénzügyi hatását.

Ilyen esetben a Bizottság további ellenőrzéseket írhat elő a szabálytalanságok megállapítása és ezek meghatározott időn belül történő kiküszöbölése érdekében.” [nem hivatalos fordítás]

15 1997. október 15-én a Bizottság belső iránymutatásokat fogadott el a 4253/88 rendelet 24. cikkének alkalmazása keretében végrehajtott nettó pénzügyi korrekciók vonatkozásában. Az említett belső iránymutatások 5. és 6. pontjában a Bizottság pontosítja, hogy azon szabálytól eltérve, amely szerint minden nettó pénzügyi korrekció kizárólag a feltárt szabálytalanságra vagy szabálytalanságokra vonatkozik, jelentősebb pénzügyi korrekciót kell végrehajtania abban az esetben, ha a Bizottság alapos okkal feltételezi, hogy a szabálytalanság rendszeres volt, következésképpen az irányítás, a vizsgálat vagy az ellenőrzés rendszerszintű elégtelenségét tükrözi, és így számos hasonló esetben újra előfordulhat. Az

ilyen pénzügyi korrekció végrehajtása érdekében a Bizottság extrapoláció útján jár el, azaz figyelembe veszi az e hiányossággal érintett igazgatási struktúra szintjét és jellegzetességét, valamint a visszaélés feltételezhető terjedelmét.

16 A 2052/88 és a 4253/88 rendeletet 2000. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 1999. június 21-i 1260/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 161., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 14. fejezet, 1. kötet, 31. o.).

17 Az 1260/1999 rendelet a 2. cikkének (1) bekezdése szerint az ERFA-ra, az ESZA-ra, az EMOGA Orientációs Részlegére és a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszközre (HOPE) alkalmazandó.

18 E rendelet „Pénzügyi korrekciók” című 39. cikke értelmében:

„(1) Elsődlegesen a tagállamok feladata a szabálytalanságok kivizsgálása, a támogatás végrehajtásának, illetve ellenőrzésének jellegét, illetve feltételeit befolyásoló minden jelentősebb változás megállapítása nyomán történő fellépés, valamint a szükséges pénzügyi korrekciók elvégzése.

A tagállam végzi el az egyedi vagy a rendszerből adódó szabálytalansággal összefüggésben szükséges pénzügyi korrekciókat. A tagállam által végzett korrekció a közösségi hozzájárulás egészének vagy részének visszavonása. Az ily módon felszabadult közösségi alapokat a tagállam, az 53. cikk (2) bekezdése alapján meghatározandó szabályokat tiszteletben tartva, a kérdéses támogatás céljából újra felhasználhatja.

(2) Ha a szükséges vizsgálatokat követően a Bizottság azt állapítja meg, hogy:

a) egy tagállam nem teljesítette az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeit;

vagy

b) egy támogatás részben vagy egészében nem teszi indokolttá az alapokból történő hozzájárulásnak sem egy részét, sem egészét;

vagy

c) olyan súlyos hibák vannak az irányítási, illetve az ellenőrzési rendszerben, amelyek a rendszerből adódó szabálytalanságokhoz vezethetnek,

a Bizottság felfüggeszti a szóban forgó időközi kifizetéseket és indokainak megállapítása mellett kéri a tagállamot, hogy meghatározott időn belül nyújtsa be észrevételeit és szükség szerint végezze el a korrekciókat.

Ha a tagállam kifogást emel a Bizottság által tett észrevételekkel szemben, a Bizottság a tagállamot meghallgatásra hívja, amelyen mindkét fél, a partnerségen alapuló együttműködés szellemében, törekszik az észrevételek és az azokból levonandó következtetések tárgyában történő megállapodásra.

(3) A Bizottság által megállapított időszak végén, amennyiben nem jött létre megállapodás és a tagállam nem végezte el a korrekciókat, figyelembe véve a tagállam esetleges észrevételeit, a Bizottság három hónapon belül határozhat úgy, hogy:

a) csökkenti a[z] […] előleg összegét;

vagy

b) a kérdéses támogatáshoz az alapokból nyújtott hozzájárulás részben vagy egészben történő visszavonása révén elvégzi a szükséges pénzügyi korrekciókat.

A korrekció összegéről való döntéskor a Bizottság az arányosság elvével összhangban figyelembe veszi a szabálytalanság, illetve változás fajtáját, valamint a tagállamok irányítási, illetve ellenőrzési rendszerében megállapított hiányosságok mértékét és pénzügyi következményeit.

Ha sem az a), sem a b) pont szerinti eljárásról nem hoznak határozatot, az időközi kifizetések felfüggesztése haladéktalanul megszűnik.

[…]”

19 Az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló, 1999. július 12-i 1783/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 213., 1. o.), amely hatályon kívül helyezte a 4254/88 rendeletet, nem tartalmaz pénzügyi korrekcióra vonatkozó rendelkezéseket.

20 A strukturális alapok keretében nyújtott támogatások pénzügyi korrekciós eljárásai tekintetében az 1260/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtása részletes szabályainak megállapításáról szóló, 2001. március 2-i 448/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 64., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 14. fejezet, 1. kötet, 155. o.) 5. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Két hónap az az időszak, amelyen belül az érintett tagállam válaszolhat az 1260/1999/EK rendelet 2. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében leírt azon kérésre, hogy nyújtsa be észrevételeit, illetve adott esetben, végezze el a korrekciókat, kivéve azokat a kellően megindokolt eseteket, amikor a Bizottság hosszabb időszakot állapíthat meg.

(2) Ha a Bizottság pénzügyi korrekciókat javasol extrapolálás alapján vagy átalány megállapításával, a tagállam számára az érintett akták vizsgálatán keresztül meg kell adni a lehetőséget annak bemutatására, hogy a szabálytalanság tényleges mértéke kisebb annál, mint amekkorát a Bizottság felmért. A tagállam a Bizottsággal egyetértésben az érintett akták arányos részére vagy mintájára szűkítheti a vizsgálata körét. Az ilyen vizsgálatokra rendelkezésre álló idő – a kellően megindokolt eseteket kivéve – nem haladhatja meg a két hónapot az (1) bekezdésben említett két hónapos időszakon felül. Az ilyen vizsgálatok eredményeit az 1260/1999/EK rendelet 39. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében leírt módon kell megvizsgálni. A Bizottság azokat a bizonyítékokat veszi figyelembe, amelyeket a tagállam határidőn belül nyújtott be.

(3) Abban az esetben, ha a tagállam tiltakozik a Bizottság megállapításai ellen, és az 1260/1999/EK rendelet 2. cikke (39) bekezdésének második albekezdése szerint meghallgatásra kerül sor, akkor a három hónapos időszak, amelyen belül az említett rendelet 3. cikke (3) bekezdése alapján a Bizottság határozatot hozhat, a meghallgatás időpontjától kezdődik.”

21 Az 1260/1999 rendeletet, amelyet a Tanácsnak legkésőbb 2006. december 31-ig felül kellett vizsgálnia, hatályon kívül helyezte az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet (HL L 210., 25. o.), amely az 1. cikkének (1) bekezdése szerint az említett alapokra alkalmazandó, az egyes alapokat szabályozó rendeletekben megállapított különös rendelkezések sérelme nélkül.

22 Az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és az 1783/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 5-i 1080/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 210., 1. o.) nem tartalmaz rendelkezést azon pénzügyi korrekciós eljárások vonatkozásában, amelyekről határozhat a Bizottság. Ugyanez vonatkozik az 1083/2006 rendelet és a 1080/2006 rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok meghatározásáról [helyesen: megállapításáról] szóló, 2006. december 8-i 1828/2006/EK bizottsági rendeletre (HL L 371., 1. o.) is.

23 Az említett pénzügyi korrekciók e három alapra vonatkozó, az 1083/2006 rendelet 99–102. cikkében előírt közös szabályok tárgyát képezik.

24 Az utóbbi rendelet „Az eljárás” című 100. cikke előírja:

„(1) A Bizottság a pénzügyi korrekcióról szóló határozat meghozatalát megelőzően azzal kezdi az eljárást, hogy tájékoztatja a tagállamot előzetes következtetéseiről, és felkéri a tagállamot, hogy két hónapon belül nyújtsa be észrevételeit.

Amennyiben a Bizottság extrapoláció alapján vagy átalány formájában végrehajtott pénzügyi korrekciót javasol, a tagállamnak lehetőséget kell kapnia – az érintett dokumentumok átvizsgálása révén – annak bizonyítására, hogy a szabálytalanság tényleges mértéke kisebb volt a Bizottság értékelésénél. A Bizottsággal egyetértésben a tagállam e vizsgálatot a dokumentumok megfelelően arányos részére vagy mintájára korlátozhatja. A kellően indokolt esetek kivételével az ilyen vizsgálat időtartama nem haladhatja meg az első albekezdésben említett két hónapos időtartamot követő további két hónapot.

(2) A Bizottság figyelembe veszi a tagállam által az (1) bekezdésben említett határidőn belül benyújtott valamennyi bizonyítékot.

(3) Amennyiben a tagállam nem fogadja el a Bizottság ideiglenes következtetéseit [helyesen: előzetes következtetéseit], a Bizottság meghallgatásra hívja a tagállamot, ahol a két fél a partnerségen alapuló együttműködés keretében erőfeszítést tesz arra, hogy megegyezzen az észrevételek és az azokból levonandó következtetések tekintetében.

(4) Megegyezés esetén a tagállam a 98. cikk (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően újra felhasználhatja az érintett közösségi alapokat.

(5) Megegyezés hiányában a Bizottság a meghallgatást követő hat hónapon belül határoz a pénzügyi korrekcióról, figyelembe véve az eljárás folyamán benyújtott valamennyi információt és észrevételt. Amennyiben nem kerül sor meghallgatásra, a hat hónapos időszak a Bizottság által küldött meghívás időpontjától számított két hónap elteltével kezdődik.”

25 Az 1083/2006 rendeletnek a „Hatálybalépés” című 108. cikke, az első és második albekezdésében, a következőképpen rendelkezik:

„Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Az 1–16., 25–28., 32–40., 47–49., 52–54., 56., 58–62., 69–74., 103–105 és 108. cikkben megállapított rendelkezéseket e rendelet hatálybalépésének napjától kezdődően, kizárólag a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó programok tekintetében kell alkalmazni. A többi rendelkezést 2007. január 1-jétől kell alkalmazni.”

26 Az 1083/2006 rendeletet hatályon kívül helyezte az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról [és] az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 320. o.) amely 145. cikkének (6) bekezdés előírja, hogy „[p]énzügyi korrekciók alkalmazásához a Bizottság – végrehajtási jogi aktusok révén – a meghallgatást követő hat hónapon belül, vagy ha a tagállam vállalja, hogy a meghallgatás után további információkat nyújt be, ezen információk kézhezvételét követő hat hónapon belül hoz határozatot. A Bizottság az eljárás során benyújtott minden információt és észrevételt figyelembe vesz. Amennyiben nem kerül sor meghallgatásra, a hathónapos időszak a Bizottság által a meghallgatásra küldött meghívó időpontjától számított két hónap elteltével kezdődik”.

27 Az 1303/2013 rendelet 154. cikke szerint e rendelet 145. cikke 2014. január 1-jétől alkalmazandó.

28 E 145. cikk az 1303/2013 rendelet negyedik részébe tartozik, amely tartalmazza az ERFA-ra, az ESZA-ra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó irányítási, kontroll, pénzügyi irányítási, számviteli és pénzügyi korrekciós általános szabályokat.

29 Sem az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a „Beruházás a növekedésbe és munkahelyteremtésbe" célkitűzésről szóló egyedi rendelkezésekről, valamint az 1080/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1301/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 289. o.), sem az 1303/2013 rendeletet kiegészítő 2014. március 3-i 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL L 138., 5. o.) nem tartalmaz rendelkezést azon pénzügyi korrekciós eljárások vonatkozásában, amelyekről határozhat a Bizottság.

A jogvita előzményei és a vitatott határozatok

30 A jelen jogvita alapját képező tényállás – amelyet a megtámadott ítélet 1–9. pontja tartalmaz – a következőképpen foglalható össze.

31 Az 1994. december 9-i C(94) 3456 határozatával, az 1998. február 5-i C(98) 121 határozatával és az 1994. november 25-i C(1994) 3043/6 határozatával a Bizottság jóváhagyta a az 1. célkitűzés (1994–1999) alá tartozó „Andalucia" operatív programot, a 2. célkitűzés (1997–1999) alá tartozó Baszkföld operatív programot és az 1. célkitűzés (1994–1999) alá tartozó „Valencia autonóm közösség" operatív programot.

32 E programok záróellenőrzésekor a Bizottság vizsgálat céljából kiválasztott egyes programokat. E minták vizsgálata számos szabálytalanságot tárt fel, amelyek közül néhány ismétlődő volt, és alapvetően a közbeszerzésre vonatkozó uniós jogi normák, valamint a strukturális alapok keretében alkalmazandó szabályok megsértéséből állt. E szabálytalanságokat általános szabálytalanságoknak minősítette a Bizottság.

33 A Bizottság és a spanyol hatóságok közötti különböző levélváltásokat követően ezen intézmény úgy határozott, hogy csökkenti a fent hivatkozott egyes operatív programoknak az ERFA-ból nyújtott támogatást az operatív programok összességének a minták vizsgálata során felfedezni vélt rendszeres hibáinak extrapolációja útján.

34 Konkrétabban az „Andalucia" operatív programot érintő záróellenőrzés keretében a Bizottság az 5319 program közül egy 37 programból álló véletlenszerű mintát választott ki 870 341 396 euró, azaz a bejelentett kiadások végösszege 16,69%-ának megfelelő összegben, a valutaegységekben történő felmérés alapján és egy számítógép-vezérelt ellenőrzés-támogató eszköz, az Audit Command Language (ACL) szoftver segítségével. Ezen ellenőrzés következtetéseit a 2004. október 19-i és a 2006. április 10-i jelentésben közölték a spanyol hatóságokkal. A Bizottság és a spanyol hatóságok közötti számos észrevétel- és információcserét követően a Bizottság 2008. július 2-án és 3-án meghallgatást tartott Brüsszelben (Belgium). E meghallgatás után a Bizottság arra kérte fel spanyol hatóságokat, hogy három héten belül kiegészítő információkat nyújtsanak be az érintett ügyletek elfogadhatósága vonatkozásában. E kiegészítő információkat 2008. július 22-i és 2008. augusztus 5-i levélben nyújtották be a spanyol hatóságok. A Bizottság a végkövetkeztetéseit 2009. március 19-i levélben közölte a spanyol hatóságokkal. A spanyol hatóságok 2009. április 21-i levélben válaszoltak.

35 A 2009. november 30-i C(2009) 9270 határozatával a Bizottság 219 334 437,31 euróval csökkentette az ERFA-ból az „Andalucia" operatív program javára 3 323 249 050,16 euró összegben nyújtott támogatást. E csökkentés az operatív program egészére jellemző, a Bizottság által rendszeresnek minősített szabálytalanságok extrapolációjának felel meg.

36 A „Baszkföld” operatív programot érintő záróellenőrzés keretében a Bizottság a 3348 program közül egy 37 programból álló véletlenszerű mintát választott ki 266 765 981 euró, azaz a bejelentett kiadások végösszege 36,98%-ának megfelelő összegben, ugyanazon módszert alkalmazva, mint az „Andalucia” operatív program esetében. Ezen ellenőrzés eredményeit és következtetéseit a 2005. augusztus 17-i és a 2007. szeptember 24-i jelentésben közölték a spanyol hatóságokkal. Számos észrevétel- és információcserét követően a Bizottság 2009. január 22-én és 23-án meghallgatást tartott Brüsszelben. E meghallgatás után a Bizottság arra kérte fel spanyol hatóságokat, hogy három héten belül információkat nyújtsanak be a szóban forgó ügyletek elfogadhatósága vonatkozásában. E kiegészítő információkat 2009. február 16-i levélben és 2009. február 10-i, 23-i és 24-i elektronikus levélben nyújtották be a spanyol hatóságok. A Bizottság a végkövetkeztetéseit 2009. július 29-i levélben közölte a spanyol hatóságokkal. A spanyol hatóságok 2009. szeptember 15-én levélben válaszoltak.

37 A 2009. december 23-i C(2009) 10678 határozatával a Bizottság 27 884 692,27 euróval csökkentette az ERFA-ból a „Baszkföld” operatív program javára 301 152 434 euró összegben nyújtott támogatást. E csökkentés az operatív program egészére jellemző, a Bizottság által rendszeresnek minősített szabálytalanságok extrapolációjának felel meg.

38 A „Valencia autonóm közösség” operatív programot érintő záróellenőrzés keretében a Bizottság a 7862 program közül egy 38 programból álló véletlenszerű mintát választott ki 607 075 404,63 euró, azaz a bejelentett kiadások végösszege 28,72%-ának megfelelő összegben, ugyanazon módszert alkalmazva, mint a másik két operatív program esetében. Ezen ellenőrzés eredményeit és következtetéseit a 2004. június 10-i és a 2006. április 10-i jelentésben közölték a spanyol hatóságokkal. A Bizottság és a spanyol hatóságok közötti számos észrevétel- és információcserét követően a Bizottság 2008. november 4-én és 5-én meghallgatást tartott Brüsszelben. E meghallgatás után a Bizottság arra kérte fel spanyol hatóságokat, hogy három héten belül kiegészítő információkat nyújtsanak be a szóban forgó ügyletek elfogadhatósága vonatkozásában. Ezen információkat egy 2008. november 24-i levélben nyújtották be a spanyol hatóságok. A Bizottság a végkövetkeztetéseit 2009. május 29-i levélben közölte a spanyol hatóságokkal. A spanyol hatóságok 2009. július 3-i levélben és 2009. július 7-i elektronikus levélben válaszoltak.

39 A 2010. január 28-i C(2010) 337 határozatával a Bizottság 115 612 377,25 euróval csökkentette az ERFA-ból a „Valencia autonóm közösség” operatív program javára 1 298 056 426,49 euró összegben nyújtott támogatást. E csökkentés az operatív program egészére jellemző, a Bizottság által rendszeresnek minősített szabálytalanságok extrapolációjának felel meg.

A Törvényszék előtti kereset és a megtámadott ítélet

40 A Törvényszék hivatalához 2010. február 11-én (T-65/10. sz. ügy), 2010. március 8-án (T-113/10. sz. ügy) és 2010. március 24-én (T-138/10. sz. ügy) benyújtott keresetlevelével a Spanyol Királyság a vitatott határozatok megsemmisítésére irányuló keresetet indított.

41 A Törvényszék hetedik tanácsa elnökének 2010. április 26-án hozott végzésével az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesítette e három ügyet.

42 Keresetei alátámasztására a Spanyol Királyság négy jogalapra hivatkozott. Az elsőt a 4253/88 rendelet 24. cikkének annyiban történő megsértésére alapította, amennyiben a Bizottság nem hajthat végre az e rendelkezésben előírt, extrapoláción alapuló pénzügyi korrekciókat. A másodlagosan hivatkozott második jogalapot a 4253/88 rendelet 24. cikkének és az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének annyiban történő megsértésére alapította, amennyiben nem került megállapításra az irányítási, a vizsgálati vagy az ellenőrzési rendszer semmilyen elégtelensége a szóban forgó módosított szerződések vonatkozásában. A szintén másodlagosan hivatkozott harmadik jogalapot a 4253/88 rendelet 24. cikkének annyiban történő megsértésére alapította, amennyiben az extrapoláción alapuló pénzügyi korrekciók végrehajtása érdekében a Bizottság által felhasznált programminták nem tipikusak a szóban

forgó operatív programokra. A negyedik jogalapot a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének, valamint az ésszerű határidő elve tiszteletben tartásának megsértésére alapította, amennyiben a Bizottság túllépett a szóban forgó pénzügyi korrekciók elvégzésére előírt határidőn.

43 A megtámadott ítélettel a Törvényszék a negyedik, az első, a második és a harmadik jogalapot és következésképpen az említett kereseteket teljes egészükben elutasította.

A felek kérelmei a Bíróság előtt

44 A Spanyol Királyság fellebbezésében azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– a Bíróság jogerősen bírálja el a jogvitát és semmisítse meg a vitatott határozatokat, valamint

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

45 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést és

– a Spanyol Királyságot kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

A felek érvei

46 Fellebbezésének alátámasztására a Spanyol Királyság két jogalapra hivatkozik. Az elsőt a Törvényszék annak tekintetében fennálló téves jogalkalmazására alapítja, hogy a 4253/88 rendelet 24. cikkének (2) bekezdését a Bizottság számára extrapoláción alapuló pénzügyi korrekciók alkalmazását lehetővé tevő jogalapnak tekintette. Második jogalapjával a Spanyol Királyság azt rója fel a Törvényszéknek, hogy tévesen alkalmazta a jogot a Bizottság által a jelen ügyben alkalmazott extrapoláció megbízhatóságának, koherenciájának, relevanciájának és megfelelőségének vizsgálata tekintetében, amennyiben először is a mintasokaságot a bejelentett kiadások alapján választotta ki, nem pedig az odaítélt támogatás alapján, másodszor a nem társfinanszírozott és e tagállam által visszavont kiadásokat figyelembe vette ezen összefüggésben, harmadszor, a Bizottság által figyelembe vett mintát a homogenitás hiánya jellemzi, negyedszer pedig, az említett minta nem rendelkezik megfelelő megbízhatósági szinttel.

47 A Bizottság lényegében azt állítja, hogy az első jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani. A második jogalapot illetően, az olyan ténykérdéseket vet fel, hogy mint elfogadhatatlant el kell utasítani, vagy mindenesetre megalapozatlannak kell nyilvánítani.

A Bíróság álláspontja

48 A jelen fellebbezés tárgyában történő határozathozatal érdekében először is meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélettel a Törvényszék határozott a Spanyol Királyság által indított megsemmisítés iránti keresetekről, annak elutasításával, miután megalapozatlannak nyilvánította az e tagállam által e keresetek alátámasztására hivatkozott négy jogalapot.

49 Konkrétabban a Törvényszék először is a negyedik, lényegében arra alapított jogalapot vizsgálta, hogy a vitatott határozatokat a Bizottság ésszerűnek nem tekinthető határidőben fogadta el. A Törvényszék ugyanakkor a megtámadott ítélet 56. pontjában e jogalapot mint megalapozatlant elutasította. Ezáltal a Törvényszék elismerte a vitatott határozatok alaki szabályszerűségét.

50 Mindazonáltal a Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) és a Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-197/13 P, EU:C:2014:2157) 56–89. pontjában, valamint 93. és 94. pontjában megállapított indokolásból kitűnik, hogy 2000-től a pénzügyi korrekcióra vonatkozó határozat Bizottság általi elfogadása bizonyos határidőhöz van kötve, és e határidő hossza az alkalmazandó szabályozás szerint változik.

51 A Bíróság megállapítja, hogy az uniós jog jelenlegi állapotában nem létezik olyan tényező, amely megkérdőjelezhetné ezen ítélkezési gyakorlatot, amely éppen ellenkezőleg, átültethető a jelen ügyre.

52 Így tehát, az 1083/2006 rendelet 100. cikkének (5) bekezdése szerint a Bizottság a meghallgatást követő hat hónapon belül határoz a pénzügyi korrekcióról, ha pedig nem kerül sor meghallgatásra, a hat hónapos időszak a Bizottság meghívólevelének elküldése időpontjától számított két hónap elteltével kezdődik.

53 Az 1083/2006 rendelet 108. cikkének második bekezdéséből kitűnik, hogy az említett 100. cikk 2007. január 1-jétől vált alkalmazandóvá, ideértve a 2007 és 2013 közötti időszakot megelőző programokat is.

54 Márpedig a jelen ügyben a Spanyol Királyság meghallgatásaira 2008. július 2-án és 3-án került sor az „Andalucia” operatív program vonatkozásában, 2009. január 22-én és 23-án a „Baszkföld” operatív program vonatkozásában, és 2008. november 4-én és 5-én a „Valencia autonóm közösség” operatív program vonatkozásában. Ezzel ellentétben a Bizottság az említett programokra vonatkozó vitatott határozatokat csak 2009. november 30-án, 2009. december 23-án és 2010. január 28-án fogadta el.

55 Következésképpen a Bizottság a jelen esetben nem tartotta tiszteletben az 1083/2006 rendelet 100. cikkének (5) bekezdésében foglalt hat hónapos határidőt.

56 Egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy egyrészt valamely sérelmet okozó aktus elfogadására vonatkozó eljárási szabályok megsértése – mint amilyen a Bizottság részéről a vitatott határozatnak az uniós jogalkotó által előírt határidőn belül történő elfogadásának elmulasztása – a lényeges eljárási szabályok megsértésének minősül (lásd: Egyesült Királyság kontra Tanács ítélet, 68/86, EU:C:1988:85, 48. és 49. pont; Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, 103. pont; Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, 103. pont), és hogy másrészt ha az uniós bíróság a szóban forgó aktus vizsgálatakor megállapítja, hogy azt nem szabályszerűen fogadták el, az ő feladata az, hogy levonja a lényeges eljárási szabály megsértésének következményeit, és ennélfogva megsemmisítse ilyen hibában szenvedő jogi aktust (lásd: Bizottság kontra ICI ítélet, C-286/95 P, EU:C:2000:188, 51. pont; Bizottság kontra Solvay ítélet, C-287/95 P és C-288/95 P, EU:C:2000:189 55. pont; Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-192/13 P, EU:C:2014:2156, 103. pont; Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, 103. pont).

57 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az olyan egyedi esetektől eltekintve, amelyeket többek között az uniós bíróságok eljárási szabályzatai említenek, az uniós bíróság nem alapíthatja a határozatát olyan, akár imperatív jellegű jogalapra, amelyet hivatalból hozott fel, anélkül hogy előtte felhívta a feleket az említett jogalappal kapcsolatos észrevételeik megtételére (lásd: Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-89/08 P, EU:C:2009:742, 57. pont; OHIM kontra National Lottery Commission ítélet, C-530/12 P, EU:C:2014:186, 54. pont).

58 Ami azon határidőt illeti, amelyen belül a pénzügyi korrekcióról szóló határozatot el kell fogadni, meg kell állapítani, hogy a Spanyolország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (C-192/13 P, EU:C:2014:2156) és a Spanyolország kontra Bizottság ítélet (C-197/13 P, EU:C:2014:2157) alapjául szolgáló ügyek keretében, amelyek lényegében azonos ténybeli és jogi kérdésekre vonatkoztak, a Spanyol Királyságnak és a Bizottságnak már volt alkalma megvitatni e kérdést. Egyébiránt az említett ügyekben a Bíróság felhívta a feleket, hogy a szóbeli előadásukat az említett kérdésre összpontosítsák.

59 Egyébiránt ezen ítélkezési gyakorlatot azóta már több alkalommal is megerősítette a Bíróság (lásd: Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-429/13 P, EU:C:2014:2310; Spanyolország kontra Bizottság ítélet, C-513/13 P, EU:C:2014:2412).

60 Ebből következik egyrészt, hogy a Bizottságnak elegendő alkalma volt arra, hogy kontradiktórius eljárás keretében előadja az 1083/2006 rendelet 100. cikkének (5) bekezdésében előírt határidő terjedelmére vonatkozó jogalapjait és érveit, másrészt pedig, hogy a Bíróságnak az e rendelkezés értelmezésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatát állandónak kell tekinteni.

61 Meg kell tehát állapítani, hogy a jelen ügy a jelen ítélet 57. pontjában említett ítélkezési gyakorlat szerinti egyedi eset, és hogy nem kell felhívni a feleket az e jogalappal kapcsolatos észrevételeik megtételére.

62 E körülményekre tekintettel azt kell megállapítani, hogy a Bizottság a vitatott határozatot a tanácsi rendelet által előírt törvényes határidő megsértésével fogadta el.

63 Következésképpen a lényeges eljárási szabályokat sértő vitatott határozatok szankciónálása helyett a Spanyol Királyság által indított kereset elutasításával a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot.

64 A megtámadott ítéletet ennélfogva hatályon kívül kell helyezni.

Az első fokú keresetről

65 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikke első albekezdésének megfelelően, ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság a Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi. Ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti.

66 A jelen ügyben a Bíróság rendelkezik a Spanyol Királyság által a Törvényszékhez benyújtott, a vitatott határozatok megsemmisítése iránti kereset érdemben történő eldöntéséhez szükséges valamennyi információval.

67 E tekintetben elengedő kiemelni, hogy a jelen ítélet 50–63. pontjában kifejtett indokok miatt, a vitatott határozatokat, lényeges eljárási szabályok megsértése miatt, hatályon kívül kell helyezni.

A költségekről

68 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.

69 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Spanyol Királyság pernyertes lett a fellebbezés keretében, és mivel a Törvényszékhez benyújtott keresetének helyt adtak, a Spanyol

Királyság kérelmének megfelelően a Bizottságot a saját költségei viselésén túl kötelezni kell az e tagállam részéről mind az első fokon, mind pedig a fellebbezés keretében felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Bíróság az Európai Unió Törvényszéke Spanyolország kontra Bizottság ítéletét (T-65/10, T-113/10 és T-138/10, EU:T:2013:93) hatályon kívül helyezi.**

2) **A Bíróság megsemmisíti az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) az 1. célkitűzés (1994–1999) keretében az „Andalucia” operatív program javára, az 1994. december 9-i C(94) 3456 bizottsági határozat alapján nyújtott pénzügyi támogatás csökkentéséről szóló, 2009. november 30-i C(2009) 9270 bizottsági határozatot, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) a 2. célkitűzés (1997–1999) keretében a „Baszkföld” operatív program javára, az 1998. február 5-i C (1998) 121 bizottsági határozat alapján nyújtott pénzügyi támogatás csökkentéséről szóló, 2009. december 23-i C(2009) 10678 bizottsági határozatot és az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) az 1. célkitűzés (1994–1999) keretében a „Valencia autonóm közösség” operatív program javára az 1994. november 25-i C (1994) 3043/6 bizottsági határozat alapján nyújtott támogatás csökkentéséről szóló, 2010. január 28-i C(2010) 337 bizottsági határozatot.**

3) **A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi az elsőfokú eljárás és a jelen fellebbezés kapcsán a Spanyol Királyság részéről felmerült költségek, illetve saját költségei viselésére.**

Aláírások